

Notat

Til	Indtast til	Læring & Pædagogik
Kopi til	Indtast Kopi til	Skoleforvaltningen Godthåbsgade 8 9400 Nørresundby skole-kultur@aalborg.dk
Fra	Per Sand	
Sagsnr.	Indtast sagsnr.	Init.: PESA

29. februar 2016

Igangværende og kommende handlinger – Aalborg Kommunes Bæredygtighedsstrategi

Skoleudvalget er blevet bedt om at kommentere på udkastet til ny Bæredygtighedsstrategi. Med involveringen opfordres fagudvalgene til at tage stilling til de overordnede strategier og mål og til, hvordan de selv kan bidrage med egne mål og handlinger. Formålet med involveringen er at skabe forankring af bæredygtighedsstrategien gennem aktiv deltagelse og fælles formulering af strategien.

Skoleudvalget finder, at Bæredygtighedsstrategien god ramme for det fortsatte fokus på området. Der er ikke i udkastet opstillet yderligere mål, fordi det vurderes, at de eksisterende udgør en god ramme for arbejdet med bæredygtighedsstrategien.

For hvert af de syv temaer er der i udkastet beskrevet, hvad Skoleforvaltningen og skolerne i forvejen har fokus på, samt hvilke yderligere handlinger, der kan igangsættes.

Tema 1: Borgerne og det gode liv

Sammen gør vi det let at leve bæredygtigt i Aalborg Kommune. Visionen er at borgere, lokalsamfund, organisationer, virksomheder og ansatte i Aalborg kommune deltager aktivt i at skabe grundlaget for en god og bæredygtig tilværelse.

Hvad gør vi allerede på skoleområdet?

- Aalborg Kommune har netop vedtaget en vision for skoleområdet. Et af de fem mål i visionen er: "alle har en ven i skolen". Visionsmålet er helt centralt i forhold til at give eleverne det gode liv.
- En af ændringerne som følge af folkeskolereformen er, at skolerne skal arbejde med den åbne skole – dvs. inddrage lokalområdet i skolehverdagen. Skolerne arbejder således bevidst med samarbejde med fx virksomheder. Mange skoler har derigennem sat fokus på bæredygtighed og økologi.
- Størstedelen af skolerne arbejder bevidst med at inddrage naturen som en del af skolehverdagen fx har flere skoler etableret udeskoler, hvor undervisningen foregår i naturen
- Alle skoler har et miljøråd, som koordinerer den fælles indsats for, at skolen kan blive en miljøbevidst og grøn skole
- Alle skoler udarbejder årligt en trivselsmåling
- Skolernes fysiske rammer har indflydelse på elevernes læring og trivsel i undervisnings- og fritidssammenhæng. Mange skoler har udarbejdet principper for oprydning, renlighed,

udluftning og orden og har fokus på at principperne efterleves, så alle elever og medarbejdere bidrager til, at skolens fysiske rammer er indbydende og har et godt indeklima. Vedligehold, miljøhensyn og bæredygtighed prioriteres højt, inde som ude.

- Skoleudvalget har besluttet, at Skoletjenesten tilbud fremadrettet skal have fokus på økologi, bæredygtighed og energi

Hvilke handlinger vil vi sætte yderligere fokus på?

- Det vil bl.a. som opfølgning på Aalborg Kommunes vision, inklusionsstrategi og resultaterne af trivselsmålingen være fokus på, hvordan der skabes gode og bæredygtige sociale fællesskaber på skolerne, hvor alle har en ven og hvor ingen elever er udsat for mobning
- Skoletjenestens fokus på økologi, bæredygtighed og energi udbygges

Tema 2: Vækst og omstilling

Grøn vækst og grønne arbejdspladser skal udvikle den attraktive og konkurrencedygtige kommune. Visionen er sammen at skabe en grøn omstilling i erhvervslivet og sikre lokal arbejdskraft med bæredygtige kompetencer.

Hvad gør vi allerede på skoleområdet?

- Fire skoler har etableret et samarbejde med virksomheder og Aalborg Universitet omkring undervisning i energi og miljø
- Skoleforvaltningen har ansat en erhvervsplaymaker, der skal skabe sammenhæng mellem erhvervslivet og skolerne
- Mange skoler arbejder på at inddrage eleverne i skolens energiforbrug – det gøres bl.a. ved at følge hvor meget el, vand og varme skolen anvender
- Størsteparten af skolerne deltager i den årlige naturvidenskabsfestival, der har som formål at synliggøre uddannelsesmuligheder og øge forståelsen af at naturfag er med til at løse store udfordringer inden for fx sundhed, velfærd og klima.

Hvilke handlinger vil vi sætte yderligere fokus på?

- Videreudvikle samarbejdet mellem skoler, virksomheder og uddannelsesinstitutioner i forhold til grøn vækst og omstilling

Tema 3: Byudvikling og mobilitet

Vi skaber mangfoldige og grønne byer, som hænger sammen. Visionen er at vores byer skal udvikles som levende fællesskaber med fokus på naturen som livsbetingelse. De store byer skal fortættes og funktionsintegreres, og så skal det være let at komme rundt med bus, bane, cykel eller til fods.

Hvad gør vi allerede på skoleområdet?

- Alle skoler har en trafikpolitik, der beskriver skolens trafikforhold og regler herom, samt hvordan børnene færdes i trafikken
- Trafiksikkerhed tænkes ind i alle former for fysisk planlægning. Det kan fx være placering og planlægning af nye skolebyggerier/skoledistrikter.

- Der afholdes en gang årligt et møde med færdselskontaktlærerne fra skolerne om, hvad der sker omkring trafik og færdsel i Aalborg. Politi, Trafik og Veje, Rådet for sikker trafik og Skoleforvaltningen er repræsenteret
- Skoler afholder i samarbejde med Nordjyllands Politi cyklistprøver

Hvilke handlinger vil vi sætte yderligere fokus på?

- Videreudvikling af de igangværende tiltag
- Skolernes trafikpolitikker skal evalueres og opdateres (løbende).
- Eleverne inddrages i, hvordan der skabes trafiksikkerhed omkring skoler; herunder ansvarlighed i trafikken
- Skoler afholder i samarbejde med Nordjyllands Politi cyklistprøver på bestemte årgange.
- Skolerne har en fastlagt ramme for den obligatorisk færdselsundervisning på bestemte årgange.
- Skabe "Danmarks mest trafiksikre skoleby", og at få flere til at blive selvtransporterende til skole

Tema 4: Bebyggelser

Vi bygger levende grønne byrum og sunde bygninger, hvor mennesker trives. Visionen er at bygninger og udearealer skal designes smart og bæredygtigt som ramme om det gode liv. Ambitionen er at udvikle gode helheds løsninger ved at samtænke vand-, energi- og ressourcehensyn, arkitektur, indeklima, funktionalitet, landskab og natur.

Hvad gør vi allerede på skoleområdet?

- Skolernes forbrug er registreret i kommunens energistyringssystem Energy Key. Der er opsat fjernaflæste afregningsmålere på el, vand og varme forbrug.
- Grønt Flag Grøn Skole bærer ind i undervisningen og sammenkobler de lokalpolitiske visioner for energibesparelser og uddannelse af kommende generationer med Vision og Learning Pipeline.
- 3 skoler er med i ESCO en model¹, der optimerer energirigtige tekniske løsninger på skolen.
- Flere skoler har etableret mulighed for, at undervisningen kan foregå ude.
- Byggerierne bliver i projekteringsfasen screenet ift. funktion, indeklima og tilgængelighed.
- Skærpet screening mht. solafskærmning, behovsstyret ventilation og CO₂-værdier.

Hvilke handlinger vil vi sætte yderligere fokus på?

- Udvikling af SMART undervisningsmateriale til lærere og elever fra indskoling til udskoling, apps til smartphones, tablets mv., som gør det let at implementere SMART og energirigtig brugeradfærd i undervisningen. Dette vil øge bevidstheden om både negative og positive konsekvenser af vores handlinger og være med til at skabe fremtidens SMARTE forbrugere.
- SMART måling, registrering og visualisering af forbrug og indeklimaforhold der synliggør om udviklingen er positiv eller negativ så det bliver muligt for den enkelte bruger at handle konstruktivt i forhold til at fastholde den rigtige udvikling.
- Synliggørelse af forbruget og hvilken indflydelse det har på brugernes adfærd.

¹ ESCO er en model, hvor en privat virksomhed eller et konsortium tilbyder totalløsninger inden for energirenovering og ejendomsudvikling i offentlige bygninger og stiller garantier for den aftalte energibesparelse. Baggrunden for at igangsætte ESCO projekter er typisk et ønske om at sænke energiforbruget markant gennem forbedring eller udskiftning af energianlæg. Samtidig vil det ofte være kombineret med et ønske om en bygningsrenovering for at forbedre indeklima og klimaskærm.

- Focus på at indvendige overflader og materialer opfylder kravet til minimal afgasning og ikke indeholder farlige stoffer.
- At fremtidige lyd og akustikforhold er realiseret til en bedre standard end BR15 for klasserum. Efterklangstid på 0,4 sek.

Tema 5: Forsyning

Vi skal værne om og spare på jordens ressourcer, så vi kan bevare mulighederne for at fremtidige generationers kan få et godt liv uden at bringe deres muligheder for at opfylde deres behov i fare. Visionen er at al forsyning med el, varme, køling og gas skal være baseret på vedvarende energikilder og at håndtering af spildevand og affald skal ske med brug af bedst tilgængelige teknologi og så vidt muligt i lukkede kredsløb (cirkulær økonomi). Forsyning med drikkevand skal baseres på rent og urensset grundvand.

Hvad gør vi allerede på skoleområdet?

- 20 skoler arbejder (med/ på at få) grønt flag – Grønt Flag Grøn Skole er et miljøundervisningsprogram for bæredygtig udvikling. Det Grønne Flag er med til at give skolen en synlig grøn profil, og er undervisning, som gør en forskel. Målet er at bidrage til, at børn og unge bliver aktive medborgere, der kan tage hånd om vores natur og miljø.
- Alle skoler udarbejder en energi- og miljøhandleplan, der beskriver, hvad skolerne gør for at spare på energien (a) det pædagogiske område (f.eks. at energi- og miljø inddrages som tema i dele af naturfagsundervisningen på bestemte årgange) og b) energi- og miljøområdet (f.eks. hvilke besparelser skolen vil opnå).
- I naturfagene er der fokus på, hvor vores forsyningsressourcer kommer fra
- Flere skoler arbejder med affaldshåndtering og genanvendelse af ressourcer
- Mange skoler besøger eller får besøg af Forsyningsvirksomheder som undervisningstilbud

Hvilke handlinger vil vi sætte yderligere fokus på?

- Yderligere involvering af eleverne omkring affald, genbrug og biodiversitet
- Elever involveres i udvikling og idéer til nye bæredygtige forsyningskilder – evt. i samarbejde med virksomheder

Tema 6: Miljø og klima

Sammen skaber vi sunde og rene omgivelser for mennesker og dyr. Vi fremmer miljøbevidst og bæredygtig adfærd, og sammen finder vi potentialer i vores udfordringer.

Hvad gør vi allerede på skoleområdet?

- Skoleforvaltningen har lavet en skolemadsstrategi, der beskriver, hvordan en sund madkultur på skolerne kan bidrage til et godt læringsmiljø. Aalborg Kommunes skolemadsstrategi sætter fokus på sund livsstil som en del af skolens profil
- Mange skoler deltager i projektet "Haver til maver" – "Haver til Maver" handler om at lade elever så og passe deres eget havestykke og inddrage erfaringerne som en del af undervisningen.

Hvilke handlinger vil vi sætte yderligere fokus på?

- Problembaserede læringsmetoder kan kobles til dagligdags overvejelser omkring madlavning, indkøb og fødevarerforbrug.
- Involvering af eleverne i processer, der kan synliggøre sammenhængen mellem indkøb, kost, økologi og skabe opmærksomhed på miljømæssig og driftsmæssig bæredygtighed.

- Fremme elevernes bevidsthed om sammenhængen mellem arbejdsmiljø, kost, økologi, vandforbrug, livscyklus og viden om energikilder i et bæredygtighedsperspektiv
- Alle børn og unge i uddannelsesinstitutioner beliggende i Aalborg Kommune skal via undervisningen have viden om klimaudfordringen og bevidstgøres om klimavenlig adfærd.
- Børn og unge klædes på til at træffe ansvarlige bæredygtige valg i deres hverdag, både i skolen og hjemme.

Tema 7: Landskaber

Landskabet er rammen om naturen, produktion og oplevelsesmuligheder i gensidig harmoni.

Hvad gør vi allerede på skoleområdet?

- Skoletjenesten har tilbud, der inviterer eleverne ud i naturen og skaber forståelse omkring samspillet mellem miljø, samfund og kultur.
- Skolerne anvender landskaberne omkring skolerne i undervisningssammenhæng

Hvilke handlinger vil vi sætte yderligere fokus på?

- Videreudvikling af ovenstående
- Dialog med skolerne om udvikling af bæredygtige indsatser hvad angår, energi, økologi, udeskoler osv.